

# SİYASİ ANALİZ

## Ürdün'deki Yüksek Fiyat Dalgası

H. 07 Zilkade 1443 / M. 06 Haziran 2022

Hizb-ut Tahrir

## Siyasi Analiz

### Ürdün'deki Yüksek Fiyat Dalgası

Kümes hayvanları, yağ ve kırmızı et gibi temel gıda maddelerinin yanı sıra diğer ürünlerdeki yüksek fiyat dalgası Ürdün'ü kasıp kavurmakta. Bu geçim krizi geçici mi? Yoksa bölgesel ve uluslararası ilişkilerinin bir sonucu olarak Ürdün'ün ekonomik sistemine baskı uygulayan nedenler var mı? Yüksek fiyatların nedeninin, Korona salgını ve Rusya-Ukrayna savaşı olduğu söylentisi ne kadar doğru?

Ürdün'ün ekonomik durumuna bir göz attığımızda, şunların olduğunu görürüz:

**Birincisi:** Ürdün'deki yüksek fiyat dalgasının genel nedeni, kısaca devletin vatandaşların işlerini güdememesidir. Yahudi varlığının, Ürdün Nehri ve Ölü Deniz sularından yararlanması nedeniyle Ölü Deniz kuruyor. Yahudiler, Ölü Deniz'in kıyılarında sağlık ve maden sanayi tesisleri inşa ederken, Ürdün, ne öldüren ne de onduran küçük tesisler inşa etmektedir. Ürdün, Ölü Deniz civarında aktif olarak petrol ve gaz aramaları yapmaktan kaçınmaktadır. Bazı kaynaklar, Ölü Deniz'de birinci kalitede devasa enerji kaynaklarının olduğunu tahmin ediyorlar... Ürdün'ün, diğer kullanımların yanı sıra elektrik santralleri için Yahudi varlığından gaz ithal etmesi devlet hazinesini büyük zarara uğrattıyor. Buna karşılık zengin Körfez ülkelerinden gaz ithalatına gereken önemi vermiyor. Daha da önemlisi, elektrik üretmek ve topraklarında bulunan büyük miktarlardaki uranyumdan faydalanmak için nükleer santral inşa etmiyor... Bu alandaki çalışmalar hakkında koparılan bazı "tantanalara" rağmen eğer Ürdün rejimi dürüst ve samimi olsaydı, topraklarında bulunan devasa nükleer enerji potansiyeli sayesinde tüm bölgenin bir numaralı elektrik tedarikçisi haline gelebilirdi.

**İkincisi:** Hükümet, elektrik faturalarını hafifletmek için ev ve sanayide kısmen güneş enerjisi kullanmaya başlayan Ürdün halkına gözlerini dikti. Bu eğilimi durdurmak, vatandaşların bedava enerji kullanımına sınır getirmek için güneş ve havaya (rüzgâr enerjisi) vergi koymakla tehdit etti. "Enerji ve ekonomi uzmanları, hükümete hiçbir maliyeti olmadığı, kurulum masrafı tamamen vatandaşa ait olduğu halde hükümetin vatandaşların evlerinde kullandığı güneş panellerine iki dinar vergi koymasını sert bir dille eleştirdi." (03.03. 2022 <https://jo24.net>)

**Üçüncüsü:** Ürdün'de şu anki yüksek fiyat dalgasının nedenlerinden biri, Ürdün ekonomisinin kapitalist ülkelere olan bağımlılığıdır. Ürdün Merkez Bankası'nın rezervi, ABD dolarıdır. Ürdün dinarı, dolar ile birlikte aşağı ve yukarı yönlü hareket etmektedir. Devletin altın rezervine dayanmaması, Ürdün ekonomisinin uluslararası açıdan Amerikan ekonomisine bağımlı olmasının nedenleri arasındadır. Bu bağımlılığın belirtilerinden biri de Korona salgınından sonra faiz oranlarında artışa giden ABD ile birlikte Ürdün Merkez Bankası'nın da faiz artışına gitmesidir. "Ürdün Merkez Bankası'nın, FED kararı doğrultusunda geçtiğimiz Pazar gününden itibaren tüm para politikası araçlarında 50 baz puanlık faiz artışı kararı, borçlu kişi ve kurumların bankaların bireysel krediler de dahil olmak üzere kredi olanaklarında faiz artışına gidebileceğine dair endişelerini artırdı." (13.05. 2022 el-Arab el-Cedid) Böylelikle Ürdün Merkez Bankası, FED'in kararını izledi. Aniden bir grup Ürdünlü, bankalardaki faiz oranlarının arttığını ve ödemeleri gereken faiz taksitlerinin yükseldiğini fark etti!

**Dördüncüsü:** Buna ek olarak devlet, Ürdün halkını kredilerle bitap düşürdü, zira kamu borcu, arttı. "Ürdün Merkez Bankası'nın geçen yılın Kasım ayı sonundaki son verilerine göre, kamu borcu, 2,32 milyar dinar artarak 35,35 milyar dinara ulaştı. Bu borç stoku, gayri safi yurtiçi hasılanın yüzde 110,3'ünü oluşturuyor. Oysa 2020'nin sonunda kamu borcu, 33.03 milyar dinardı. Bu borç, o dönem GSYİH'nın yüzde 106,5'ini oluşturuyordu..." (16.05. 2022 el-Arab el-Cedid) Yani toplam borç, yaklaşık 50

milyar dolardır... Bu, Ürdün bankalarının iç ve dış borçlarıdır. "Aynı kaynağın sağladığı bilgilere göre, Ürdün, toplanan vergilerden yıllık 2,7 milyar dolardan fazlasını borç (faiz) servisine ödüyor. Bu çok büyük bir rakam. Bu rakam, devletin Ürdün vatandaşlarından topladığı yıllık vergilerin yüzde 37'sini oluşturuyor. 12 Ocak 2022 tarihli Independent Arabi gazetesine göre, "Ürdünlüler, gelirlerinin çoğunun haksızca alındığı için son yıllarda sürekli artan vergi ve harçlardan şikâyetçiler. Ürdünlüler ülkelerini bölgede en çok vergi alan ülke olarak tanımlıyorlar. Zira araba ve akaryakıt gibi bazı mal ve hizmetlerdeki vergi oranı yüzde 70'in üzerindedir. Ürdünlülerin gelirinin dörtte biri vergi ödemelerine gidiyor..." Böylelikle Ürdün devletinin, Ürdün ekonomisini ekonomik büyüme için gerekli fonlardan yoksun bıraktığı, bu fonlar ile iç ve dış kredi faiz ödemeleri yaptığı aşikâr. Bu nedenle ekonomik kurumların yanı sıra küçük ya da büyük her alışverişinde vergisini ödeyen her Ürdün vatandaşı iyice bitap düşüyor. Diğer bir deyişle, devletin topladığı vergiler, toz duman oluyor ve özellikle yabancı kreditorlere gidiyor. Ürdün'deki vatandaş, devletin vergileri topladıktan sonra sağlaması gereken refah hizmetlerinden faydalanamıyor. Sadece bununla da kalmıyor devlet, ekonominin zayıflığının, büyümemesinin sebepleri arasında Suriyeli mültecilerin olduğunu öne sürerek yanlış bilgileri artırıyor ve tüm bunlar halkı kandırmak için yapılıyor. Ürdün devleti, örneğin mülteci kabul eden ve onları istihdamda kullanan Almanya gibi, Suriyeli mültecileri ekonomiyi desteklemek için kullansaydı, ekonomik büyümenin önemli bir faktörü haline gelirlerdi. Ancak Ürdün devleti, Suriyeli mültecilerin çoğunu sanki tutsaklarmış gibi kapalı kamplara tıktı!

**Beşincisi:** Ürdün rejimi, Yahudilerden su ithal ettiği için halkın geçimi için gerekli yaşamsal temel maddeleri Yahudilerin eline vermesi de ilgili nedenler arasındadır.

1- "Ürdünlü bir yetkili, "İsrail" in iki ülke arasında 1994 yılında imzalanan barış anlaşması kapsamında Ürdün'e yılda 30 milyon metreküp su "bağışladığını" söyledi. (09.07.2021 BBC) Ürdün rejimi, Yahudilerin Ürdün Nehri'nin üst kaynaklarını yağmalamasına onay vermesi yüzünden Ürdün Nehri'nin su seviyesi neredeyse kuraklık noktasına geldi. Kaldı ki Ürdünlülerin suları, istediği zaman salan, istediği zaman salmayan, istediği zaman arttıran istediği zaman azaltan Yahudi varlığının rızasına tabi. "İsraili' bir yetkili, Ürdün-"İsrail" anlaşmasının "İsrail" in bu yıl Ürdün'e sağlayacağı su miktarını Mayıs 2021-Mayıs 2022 dönemleri arasında iki katına çıkaracağını söyledi. "İsraili" yetkiliye göre, "İsrail" şimdiki kadar Ürdün'e 50 milyon metreküp su sağladı." (09.07.2021 BBC) Ürdün'ün Yahudi varlığından "ithal ettiği" su fiyatlarına gelince, çirkinlikleri ve görünüşteki yolsuzlukları nedeniyle genellikle gizli tutuluyor. Ancak, bu fiyatların metreküp başına 22 sente ulaşan fahiş pompalama ve arıtma fiyatlarına ek olarak 40 ABD sentine ulaştığına dair bazı haberler sızdırılıyor." (06.06.2011 El Cezire) Bu fiyatlara göre su, ekonominin önündeki en büyük engellerden biri haline gelmektedir. Hükümetin, hem kendisini hem de halkını Yahudi varlığına teslim etmesi nedeniyle Yahudi varlığı Ürdün Nehri'nin temiz sularını alıp, Ürdün'e temiz olduğu şüpheli sular vermektedir.

2- Daha önce Körfez ülkelerinden gaz alan Ürdün rejimi, sanki Yahudilerin Doğu Akdeniz'de doğalgaz keşfetmesini bekliyormuş gibi kasıtlı bir şekilde Yahudi varlığından gaz almaya başladı. Körfez ülkeleriyle yaptığı anlaşmaları bozarak Yahudilerle anlaşma imzaladı. "Gaz ithalatına ilişkin "Ürdün-İsrail' anlaşması", Ürdün'e Ocak 2020'den başlayarak 15 yıllık bir süre içinde yaklaşık 45 milyar metreküp gaz tedarik etmeyi şart koşuyor. "İsrail" ile Ürdün arasında yaşanan siyasi gerilim, meclis ve halkın karşı çıkmasına rağmen anlaşma imzalandı. (01.01.2020 www.independentarabia.com) Gerginlik ve muhalefete rağmen yine de anlaşma imzalandı!

**Altıncısı:** Yukarıdaki bu hususlar ile birlikte işsizlik oranının yüzde 42'ye ulaştığı (01.03.2019 www.independentarabia.com) Ürdün ekonomisinin kötüleşmesinin gerçek nedenleri ortaya çıkmaktadır. Ekonomik reformla ilgili sözler, özellikle hükümetin yolsuzlukları ve paranın çarçur edilmesi nedeniyle eylemden yoksundur. Ürdün'de devam eden bu ekonomik kötüleşme, kâfir ülkeleri Amerika ve İngiltere'nin Ürdün'e izlemesini emrettiği ve IMF'nin de Ürdün'den talep ettiği ekonomi politikasının ta kendisidir. Bu politika aynen devam etmektedir. Bu ülkeler, halkın rejime

karşı isyana kalkışacağından korktuklarında bazı yardımlarda bulunurlar. Bu yardımlar arasında, borç yükünü hafifletmek yani devletin aldığı kredilerin faizini ödemek için IMF'nin verdiği bazı hibeler de yer almaktadır. İngiltere'nin Ürdün ekonomisini desteklemek için Londra'da uluslararası bir konferansta 60'tan fazla ülke ve 450 finans kuruluşunu bir araya getirmesi de bu yardımın bir diğer türüdür. Ürdün hükümeti, neredeyse tüm bakanlarıyla bu konferansa katılmıştır... (01.03.2019 www.independentarabia.com) Ancak bütün bu yardımlar, haklarını geri almak için ümmetin devrime kalkmasını engellemeye yönelik yardımlardır.

**Yedincisi:** Böylece, Ürdün halkını kasıp kavuran şuan ki yüksek fiyat dalgasının arkasındaki nedenler netleşmiş olmaktadır. Bu yüksek fiyat dalgasının arkasındaki ana ve gerçek nedenler işte bunlardır. Dünya medyasının, Korona salgını ve Ukrayna-Rusya savaşı gibi, küresel yüksek fiyat dalgası ile ilgili pompaladığı diğer nedenlere gelince, her ne kadar ekonomik yansımaları olsa da yukarıda açıklanan ekonomik dengesizliğin nedenleri şariat kurallarına uygun olarak tedavi edilirse ortadan kaldırılabilir veya hafifletilebilir. Aksi takdirde ülke daha da perişan olacak ve fiyatlar daha da yükselecektir. Allah ne kadar doğru söylemiştir:

**“Kim de beni anmaktan yüz çevirirse şüphesiz onun sıkıntılı bir hayatı olacak.”** [Taha 124]

Ümmet kesin karar verinceye, akidesi üzerinde ısrar edinceye, Allah'ın ipine sınıksız sarılıncaya, liderliğini samimi ve uyanık kişilere teslim edinceye, ajanlarını devirerek büyük güçlerin politikasını devirinceye, Nübüvvet metodu üzere Raşidi Hilafeti kuruncaya ve yeryüzüne adalet ve refah ile dolduruncaya kadar bu durum devam edecektir. Hilafetin kurulmasıyla birlikte ümmetin hayatı, zilletten sonra izzete, yoksulluktan sonra refaha, kölelik ve bağımlılıktan sonra güçlenmeye dönüşecektir.

**“Şüphesiz ki bunda kalbi olan yahut hazır bulunup kulak veren kimseler için bir öğüt vardır.”** [Kaf 37]

H.07 Zilkade 1443  
M.06 Haziran 2022